

Geannoteerde agenda informele NAVO Foreign Ministers Meeting 14-15 mei 2025

Op woensdag 14 en donderdag 15 mei a.s. vindt de informele bijeenkomst van de NAVO-ministers van Buitenlandse Zaken (*Informal Foreign Ministers Meeting, iFMM*) plaats in Antalya. Dit is de laatste bijeenkomst van de NAVO ministers van Buitenlandse Zaken voorafgaand aan de NAVO top in Den Haag. De minister van Buitenlandse Zaken zal deelnemen aan deze vergadering.

De bijeenkomst bestaat uit twee onderdelen. Er staat een informeel diner gepland op woensdag 14 mei, onder gastheerschap van de Turkse minister Hakan Fidan. Op donderdag 15 mei vindt de informele Noord-Atlantische Raad plaats. De precieze invulling van de agenda van deze vergadering is op moment van schrijven nog niet bekend. Naar verwachting zullen de ministers met name spreken over de voorbereidingen van de NAVO Top in Den Haag, waaronder de noodzakelijke versterking van de capaciteiten van de NAVO om het hoofd te kunnen bieden aan de toegenomen dreiging van Rusland. Direct daar uit voortvloeiend zullen ministers spreken over nieuwe afspraken over defensie-uitgaven, versterking van de defensie-industrie en de stand van zaken van de oorlog in Oekraïne. Aangezien het een informele bijeenkomst is, liggen er geen formele besluiten voor.

Het kabinet zal tijdens deze iFMM het belang onderstrepen van eenheid onder de NAVO-bondgenoten en versterking van de collectieve afschrikking en verdediging. In dit kader staat ook het belang van de Trans-Atlantische samenwerking, afschrikking van de Russische agressie, de verbondenheid van de Indo-Pacific en Euro-Atlantische veiligheidsregio's, en hogere defensie-uitgaven centraal. Ook de urgentie tot het versterken van defensie-industriële capaciteiten zal hiernaast mogelijk worden besproken, net als de noodzaak tot blijvende steun aan Oekraïne. Voor een uitgebreidere toelichting op de voortgang van de organisatie van de NAVO-top verwijs ik naar de recente brief daarover.¹

Er bestaat consensus onder bondgenoten dat substantieel meer dan de huidig afgesproken 2% van het bbp nodig is om volledig invulling te geven aan de nieuwe capaciteitsdoelstellingen, die voortkomen uit de toegenomen dreiging van Rusland. Daarbij zal de Europese bondgenoten worden gevraagd meer verantwoordelijkheid op zich te nemen voor de eigen verdediging. De secretaris-generaal (SG) van de NAVO zal in de aanloop naar de Top een concreet voorstel doen voor nieuwe afspraken voor wat betreft de benodigde defensie-uitgaven van bondgenoten voor de collectieve verdediging en afschrikking van het NAVO-grondgebied. Nederland onderschrijft de noodzaak voor het versterken van de NAVO tot afschrikking en verdediging, en de hoge urgentie waarmee de NAVO-capaciteitsdoelstellingen in moeten worden gevuld. Binnenkort licht de minister van Defensie uw Kamer in over de mogelijke consequenties van de NAVO capaciteitsdoelstellingen voor Nederland. Het maken van keuzes blijft nodig. Het kabinet zal voorafgaand aan de NAVO top de Kamer informeren over de Nederlandse inzet voor de NAVO Top.

Het kabinet zal tijdens deze iFMM wederom het belang onderstrepen van blijvende steun aan Oekraïne. Naar verwachting zal verder door de bondgenoten worden stilgestaan bij de actuele situatie in Oekraïne en de noodzaak van voortdurende steun voor een veilig Oekraïne en Europa. De Nederlandse positie is ongewijzigd: Nederland blijft achter het NAVO-perspectief van Oekraïne staan, in lijn met de recente motie van de leden Paternotte en Piri.² Daarnaast zal het kabinet ook tijdens deze iFMM het belang onderstrepen van blijvende onverminderde politieke, militaire, financiële en morele steun aan Oekraïne. Het kabinet heeft EUR 3,5 miljard vrijgemaakt voor het voortzetten van de steun aan Oekraïne. Oekraïne heeft dit urgent nodig om zich te kunnen blijven verdedigen. Nederland zal bondgenoten oproepen om militaire en niet-militaire steun te intensiveren en te versnellen.

Tijdens de iFMM bespreken bondgenoten naar verwachting ook de defensie-industrie en blikken zij vooruit op hoe dit onderwerp tijdens de top in juni aan bod komt. Als onderdeel van het herziene *Defence Production Action Plan* dienen bondgenoten voor de top te rapporteren over hun nationale plannen op het gebied van defensie-industrie en de geboekte vooruitgang op dit vlak. De NAVO zal de aangeleverde data samenvoegen in een rapport. Het doel hiervan is de uitwisseling van beste werkwijzen voor de inkoop en contractering en het bieden van een overzicht van industriële productiecapaciteit. Het rapport dient op de top te worden aangenomen.

¹ Kamerstuk 28676, nr. 499

² Kamerstuk 28676, nr. 489

Het kabinet waardeert de inspanningen van de NAVO op het gebied van defensie-industrie en werkt momenteel aan het aanleveren van de gevraagde data. Over de nationale inspanningen op het gebied van defensie-industrie bent u op 4 april jl. geïnformeerd via de Defensie Strategie voor Industrie en Innovatie 2025-2029.³

³ Kamerstuk 31125, nr. 134